

Latwefchu Amis.

57. gadagahjums.

Nr. 18.

Trefchdeenā, 3. (15.) Mai.

1878.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Westhorn k. (Kesther) grahamu-bohdē Jelgawā.

Mahditajs: Meera wehl nau un nau. Wisjamatahs sinas. Daschadas sinas. Gipsa wehrtiba laudōs un mehslōs. Kā kahds jāimneefs no Schibda peekrahpts. Spehle us dshiwibu un nahwi. Kā Bahbels prezejahs. Kā pehkonōs zilwekas meerā jāwedis. Tautas dseesma. Nahwigs kumehrs. Labības zc. Sludināshanas.

Meera wehl nau un nau.

Kreewija un Englante wehl abas farakstahs fawā starpā; Wahzjeme stahw meerā. Lai Dcews dohd, ka islihtu, bet zeriba nau leela. Jau ir minehts, ka Englante ir nodohmajusi ari us Bakiisku jūhru weenu kugu-spehtu suhtih. Ja tas nu notiktu, tad Wahzjeme, Dahnu un Sweedru seme gan ar Englanti tapeh; ween wehl tuhda nesanahs, bet winas kā dširdams jau eepreekschu fawā starpā noruna, ko winas no Englantes peeprahhs, lai winahm, neitrahahm paleekoht, netohp wiau andele un kara-kugu zeli trauzeti. Wahzjeme zaur Kreewu ohstu blokadi mas ko saude, Kreewijas prezēs eetu pa Wahzjemes dšefsekeem un nestu labu peknu. No schibm 3 walstihm Englante lai ari nezere kahdu ohstu par stajoni dabuht un ja ko ar waru nemtohs, tad sinams wara atbildehs. Wahzjeme us to pastahwehs, ka Dahnu-Sweedru uhdens-zekem wajag arweenu wakā stahweht, jo Wahzjemei wajaga schi zeka preekisch fawem kara-kugeem starp Kieles ohstu un Wilhelmshawenu. Englantei gan tas nebuhtu mihti, Wahzjemes kara-kugus redseht tā fahnds un mugurā, bet Wahzjemei jastahw nomohdā, jo las war sinah, kā karsch pagreestohs. Wehl tagad diplomati gudro, ka atrastu tahdus wiseem peenemigus wahrdus, us ko waretu us kongressi ee-ahzinah. Starvineeki grib us kongressi jadabuht ar schahdeem wahrdeem: „Weenprahtibā ar Kreewiju un Englanti, Austrija un Wahzjeme nolcek Stefanās deribu us kongressa galda.“ Tā tad Kreewija nebuhtu tā preekisch lijeja un Englantei ari buhtu tas, ko gribeja. No ohtras puses atkal generalis Todlebens rauga ar Sultanu skaidribā tapt un ar Englantes kugu wadoneem ispreest tohs zeku tahlumus, kad abeji spehti gribetu atwillitees. Todlebens ir peeprahjis, lai Turki tuhda atdohd Warnu, Schumlu un Batumu, kā lihlmā nosohlihts, bet Turki wehl wilzina schohs pilsehtus atdoht un atfauzahs, ka ari Kreewi nepildoht wijas fawas punktēs.

No 25. April. Sarunas starp Englanti un Kreewiju ir dufzin draudstgahs. Janogaida, kahda atbilda nahs no Londones us Gortschakowa zirkuleeri. Englante fawus karapullus no Indijas stumj us Egipti. To neweens neleegs. — Wahzu frohnaprinzese ir nobraukusi sehtst pee fawas mahtes, Englantes kehnienes; zere, ka wina mahtes firdi lauhhs us meera pusi; kehniene atlauda firsnigas laimes-wehleschanas us muhsu Kunga un Keisara dšimshanas-deenu. Ari meera sšhme. Austrija runa stipri pa kongressam. Englantes kehnienei tika pašneegti luhzschanas-raksti no 17 tuhst. pawalstneekem parakstiri, lai kehniene apschelohjohs un atraujohs no kara. Tahdus rakstus ari newar par galwu laist; tāpat nahs tahs nemihlas sinas, ka ar wisu to tagad gatawo Englantes karaspehtu eimohs par daudis raibi; jufas esohs tik leelas, ka komandanti spreeschoht, ka ar tahdu schur tur sala-

fitu, ne-eemahzitu karaspehtu newar ne dohmaht Kreewu skohlo-teem karawihreem pretim stah.

Turku ministērs esohs karawadonam Todlebenam apsohlijis lihds 15. Mai Warnu, Schumlu un Batumu atdoht, bet tad ari Kreewu karaspehts lai atwekkahs par lihniju no galwas-pilsehta nohstak. Ap Warnu un Schumlu lido schahdi tahdi Englantes wirsneeki, waimanadami, ka schee pilsehti lai kriht Kreewu rohkās.

Englantes frohnaprinzis pee Parises istahdes atwehreschanas ir wahrdus ismetis, ko Austrija nenem wis par mihteem. Pee Austrijas nodatas peenahzis, kas wehl nebij pilnam gatawa, swinsch issauzis: „Ak Austrija jau wisur paleek pakalā.“ Schis wahrdōs ir jau tahlu aisskanējis. — Ap Batumu tureenes Turki grib preteotes un ne-atdoht scho pilsehtu Kreeweem.

No Bujuk-Tschelmendshas (15 werkes no Konstantinopeles) kahds grenadeeris, kura regimente tur stahw, raksta par wiau dshwi: „Mihsu putas, buitwolu, gahas un baltas-maisēs mums tagad deewagan, bet skahbu melnu rudsu-maisi ne-efam, kā no Warschawas isgahjahm, wairs redsejuschi, kaut gan lohri peh; tahs kahrojām. Drehtes mums ir lohri nodriskuschas, tas pats weens krellis man jau tagad wairak mehneschu mugurā, pirti ne-efam redsejuschi; noplihsuschō sabbaku weeta labprahit pirktohs jaunus, bet tē malka pahris 15 rublu sudraba jeb 20 rubl. Kreewu papihra naudā. Kreewu rubli tē nem por 30 galganeem, galgons ir 2½ kap. Gaisis mums ir tē jauks, lohki jau zeburu ari saloja un stahweja driht seeddōs u. t. j. pr.

Englante, kā leekahs, gudro us tahdu karaweschānu, ka waretu Kreewiju dabuht peekauseht; wina masak dohma us tam, Kreewu armijai wirsū nahkt, bet wairak us tam, ka waretu ar fawem kugeem Kreewijai wisu meera drohschibu nihzinah un andeli aptureht; pee tam zere, ka Kreewijai buhs wisu to laiku leels karaspehts jāura gataws un tas tai daudis malkahs, tāpat zere, ka sehrgas un schur tur dumpji Turkōs stipri Kreewu armiju pohstih. Bet wis tahds rehlinums war atgreestees pawisam ohtrads. Amerika jau sen slatahs greift us Englanti. Amerikai gan nau tik daudis kara-kugu, bet winas zitu kugu spehts ir leelaks kā Englantei, un Kreewi tur daschu labu damflugi waretu dabuht. Jau 6. April Kreewu waldischana nopirkahs Hamburgā weenu leelu Amerikaneeschu damflugi, 600 sweschi matroschi us tā atbrauza lihds us Rchwel, tur eenehma wijas wajadstbas un dewahs jubrā; us kurenti, to nestna; kasstn waj nenobrauza us klufo jūhru. Schis damflugis skreen lohki ahri, war gan zitus nometiht, bet wiau nokert newarehs neweens Englantes kugis. Englantes kolonijas weetu weetahm ohstu pilsehti pohschahs, bihdamees, ka wineem ne-ahnah eenaidneeku fugi.

Italija itin stipri brunojotees; jaha, ka tiklihds Austrija eetu Bosnija eekschā, tad ari Italijas karaspehts kahptu Albanija malā.

Ap Konstantinopeli tee abeji karaspehti, Kreewi un Turki, zaur zaurim it labi fateek, weeni netahlu no ohstroem stahwedami. 17. April tomehr starp dascheem strihdu-kauseem no abahm pusehm ischlahs masa sakihwe. Lai kahda wairs nerastohs, tad abejeem ir zeeti noteikts, nemaj ne-ecet par nospreesto rohbeschās lihniju pahri. —

No Kaukassijas. Generalis Loris-Melikows par sawu teizamu komanderešhanu par Kaukassijas armiju ir no muhsu Kunga un Keisara ezeļts „grāfu“ kahrtā. Kā ir listehm redsams, Kaukassijas armij no 1. April 1877. līdz 1. Februar 1878. ir pawisam pafaudejusi 13,780 karawihrus; starp teem bij 2579 karā krtušchi, 1330 zaur eowainojumeem apmirušchi un 9871 ar sli- mibahm mirušchi. Ir gan leels skaitis, bet senafos laikos kari nehma wehl daudis wairak dšhwibu. Kreewu-Turku karā 1828. un 1829. no muhsu 115 tuhst. karawihreem pahrahza mahjās tilai līdz 15 tuhst.

Wisjannafahs sīnas.

Meera zeribas tureht nahkabs deewagan gruhti, kad reds, ka Englante isirahs. Nupat ta atkal, atfaukdamees us wajjadšigeem schaudishanas manewreem, ir sawus karafugus no Jmid listšcha us Tuslu noraidijusi, tas ir daudis tumak slahst pee Konstantino- peles. Sarakstishanahs starp Kreewiju un Englanti eet wehl us preekschu, bet driht gan Kreewija buhs beidsamo fohli spehrusi, lai tad nahst kas nahkdams. Schinis deenas gaida Pehterburgā Kreewijas weeteeku no Londones, grafu Schuwalowu. Gortšcha- lows wehl ir slims. Ja isdohtohs panahst, ka leelwasstis deht Turku leetas us weenu kongresi sanahst, tad gan meers buhtu gaidams, jo tahda sanahstschana buhtu sime, ka jau ir sawā starpā eepreekschu par wifahm tahm fwarigajahm punktehm nolihkuschas; buhs tad warbuht saweenojuschahs, kā Turka mantibā dalitees.

Kā Londones „Times“ awije fakahs dšrdėjusi, Kreewija buh- toht gatawa no sawas Stefanas kontraktis ari wehl schis 7 punktes pahzelt: Bulgarijai rohbeschas lai nospreesch Ciropas komisione, Kreewu komisara weetā lai stahj komisione is wifahm walstihm, Kreewu palikschanas laiku Bulgarijā war pahsinahst, Bulgariju war daliht Donawas-Bulgarijā un Wjapus-Balkana- Bulgarijā, kara maksas ismaksashanu war nemt Ciropas komisari rohlās un lohloht ari us fenako parahdu lihdsinaschanu, Kreewija us Karju un Batumu pafahwedama zitus eemantojumus Wjā atnehl tahlakahm norunahm, no Rumunijas-Besarabijas Kreewi pageht til to daku, kur Kreewi dšhwo.

Par teem Turku dumvineekem Rumelijā, Kreewu armijas mu- gurā raksta ta: Pa Rodopes kalneem un Ordas upes eeleju dšhwo dedšga Turkutiziga tauta, ko par Pomakeem fonz. Kad pehz tahs kauschanahs pee Jilipopeles Suleimana armija tila isllihdinata, tad winas drupas fabehga Rodope kalnās un paslehpahs pee Pomakeem. Kreewu jahjeji teem gabalu dšinahs pakal, bet jahja driht atpakal us sawu lehgeri. Ari Turku waldineeki un wifas teefas bij isbes- guschas, tā tad wifis schis apgabals palika bei kahdas waldibas. Tagad kur nu ar pawafaru siltaks gais nahza, ari schee behgli fakla lihst is sawahm alahm, sawirknejahs pulkās un abrunoti ar eeroh- tšchem un no bada un plehsibas dšhti gahsahs wiswirms kreitigeem zeemeem wirst un dšhwoja tur ka smehti. Kreewu karafungi to driht dabuja sinahst un suhtija karaspehku tur; tāpat ari Sultans nosuh- tija komisarus, kas lai fonz pee meera. Bet wehl tee dands tuhst- stohchi, kas tur fazehkluschees kahjās, nau sawaldibā nemi. Tagad kā dšrd, karawadonis Todlebens esohst pawehlestis it ihj schohs pleh- schu pulkus isnihzinahst.

No Berlīnes telegrafeere, ka weens Klemnera solis is Leip- zigas, wahdā Hoedel faukts Lehman, us Keisaru Wilhelmu ir schahwis, bet gohds Deewam! nau trahpijis. Slepšana fanemis zeeti. Berlīneeschi no preefa, ka Deews winu mihleu firmu Kei- saru no slepšanas rohlahm isglahbis, sawus namus ar karogem un tepdekeem puschkojuschi un stahw leelds bars preeksch Keisara pili, urah faukdami.

No Wihnes sīno, ka starp Englanti ar Kreewiju tik wehl us sehahm 2 punktehm nau fahkluschi, pr. ka Batuma paleek pee Turzijas un Bulgarijas rohbeschas tā tohp nostiprinatas, ka wif pilsehti, kur ari Greeki dšhwo, no jaunahs Bulgarijas walstis paleek nodaliti un schi pawisam no Negeijas jubras atschirta. Zere ka Kreewijas suhtim Londonē, grafam Schuwalowam, is-

dohsees Pehterburgā, us kureen tagad dohdahs, to sribdes leetu starp Englanti un Kreewiju pabeigt un jo leelaka zeriba us to tamdeht, ka Englantes taute pate no kara ar Kreewiju negrib ne sinahst un lohli kurn par lordu Wikonfilda kara politiku.

Pehterburgā daudšina, ka firsta Gortšchalowa weetā, kas leela wezuma un neweselības deht, no sawa amata atkaphsees, Kreewijas suhtis Londonē grafs Schuwalows tapšohst ezeļts paa ahriku leetu ministeru. Grafs Schuwalows bija jenak Mihgā par generalgubernatoru. Us Londoni eeschohst par suhtni sribis Wo- ronzows, 10. armijas-kohra komandants. No waldibas apstipri- nahs jauntaisams dšehzelsch, kas no kahdas Leepajas dšehzela stanzijas (laikam no Preekules) teescham eet us Memeli (Klatwadu.)

R. S—3.

Dafchadas sīnas.

No eefschemehm.

Us Jelgawu us 22. Mai ir us landagu jeb tā faukto „brahligo konferenzi“ eefaukti wif dšimtkungi, un schoreis ari tee, kas nepeeder pee Kurs. muischneeku kahrtas.

Ap Jelgawu. Wafaras-sehjumu lauki jau wif apstrah- dati; fahst jau seht un kartupetus stahdiht. Selmeni seem- sehjahm wifur sali un kupli; war redseht, ka seemu labi pah- mitinajuschees. Sulas behrsās eelaisas rashigi tel: no pakalnu behrseem schogad lohli faldas.

To par pludahm pee Jelgawas dšehzela tilta Leelupē no- grimuscho 600 puhru rudsu partiju prohweja gan smejoht laukā, maisus wilka ar keshcheem ahra; bagaretajeem maksaja 80 kap. par deenu. Kahdas 5 deenas tā isweijojuschees tomehr nelo nepanahza; jo labiba breefdama maisus bij pahrphehschi un upes dibinā isbahrstijusees swihm par baribu; kur wehl kahds pastipraks mais atradahs, ko ar keshi lihds uhdens wirsum gan it weegli wareja iswilt; bet nu gaisā nahzis lohli swa- rigis palizis, tā ka gandrihs katris mais us uhdens wirsu jau atkal pahrphehschi un breedusi labiba pa mistru uhdeni isshkaidi- jahs un tā tas isweijojochanas darbs bij kā negeldigs jaatstahj. Upei dšelmis tai weetā ir 4 asis dšilch. Kahdu zetorto dalu mistra gan isweijojuschchi, turpat kraastmalā isbehruschchi lahwa faulei schahwinahst. — 11. April no pilsehta weens sellis is- nahzis; pazeredamees aishahjis lihds Rohmas tiltam, uskah- pis tur tilta lehnei un tad nolchzis uhdenē, kur ari noslihjis; pehz pufdeenas lihki isweijojuschchi. Par slihzinashanahs eemeclu wehl truhst sīno.

No **Bauskas** nahkdamas 12. April pa Leelupi zaur Driftnu aishraunza us Mihgu leels bars leellaiwu, lahdetas ar lineem un rudseem un pahris deenu wehlahu wehl weena partija. Sigah- juschā nedetā ari Kalnzeemneeku leellaiwas peeweda wehl behrsa mallas partijas is Kalnzeema mescheem Jelgawneekem klahst; jo ar to schopawafar mas atplohtoto Misas mallu nedohma zauri tikt.

U. S—n.

Dohbeles wahzu draudses mahzitajs U. Bielenstein ir no muhsu Kunga un Keisara us ministera kunga preekschalikschanu par saweem amata-darbeem pagohdinahs ar selta krustu.

Bauskas apgabala seemas-sehja schini pawafari gauschi jauka parahdahs, tāpat mahlajā, kā smiltajā un purvajā, tā- pat kalnā kā lejā: Kweeschu un rudsu lauki spihd kā sala wad- mala un ahbolinsch aug kā rohstes. Ja Deews scho sehju lihds galam usurehs un wafareju smehtihs, tad Bauskeneekem schis gads buhs atkal bagats gads. Par to japreezajahs, bet

par to atkal janofkumst, ka pee semkophjeem lepniba, paschmihliba un dserfchana ar druuvu eet augtees. Zil semkophji tagad bagataki, tikdauds tee ari lepnaki. Mahagaki buhdami tee lauka-darbus apstrahdaja pastalas walkadami, bet tagad tee, fainneeki un putfchi, ar, eze, sehj un plauj ar sahbaeem, faut gan us pastalahm masak useet un ar tahm ir weeglaki strahdaht. Kad lepniba wehl jo wairak augs, tad semneeki ar gamaschahm ees pee lauka-darbeem; jo tagad jau ziti ar stulpju sahbaeem minge pa weleneem. Paschmihliba tapat aug auguma. Schini pawasari daudseem usgahja lohpu-baribas truhkums. Turpretim daschi ar to tik bagati, ka teem wehl tagad falmu faudses stahw lauka, bet tee truhkuma-zeetejeem neko nedewa. Kad to par naudu pahredoht negribeja, tad wareja doht pret mehfleem, nekä atstahht wehjam un gaisam par laupijumu un sawa tuwaka lohpeem faut badu zeest. — Dserfchana gan ari tuffschös gaddös un pee nabagu semneekeem bij atrohdama, bet tad peedserfchannu tureja par grehtu un kaunu. Tagad dserfchana ir pahrfriktita par schmohreschannu, laikam, lai ar to jaunu wahrdu Deewu un zilwekus waretu apmahniht, un schmohreschannu tura par wihra gohdu; kas neschmohre, tas nau neko wehrts. Weens pagasts isnihdeja sawu skohlotaju, tadeht ka tas ar schmohretajeem neschmohreja. Dhtra pagasta jaunös pagasta-wezakais neschmohreja pa frohgeem un schenkeem, tadeht laudis to tura par fliktu, par lepnu un augstprahhtigu. Wezs pagasta-wezakais teem bijis labaks, bet tas tik leels schmohretajs, ka tas tagad sawu schetru gadu wezu dehtinu wed few lihds us frohgu, un to tur few blakam pee schenka galda sehhdinajis, peedstidina ar alu un brandwihnu. Lepniba, paschmihliba un schmorechana aug tik leeliski, ka nu Schihdi semneekeem geld par preekschihmi. Schihdi pee netihreem darbeem ar drehbehm nelepajahs; Schihdi sawam tuwakam palihds lihdszeetigi; Schihdi neschmohre.

Wez-Sachtu semkophibas skohla ka katru pawasari, schoreis leeldeenas swehtku labad jau 7. April notureja eksamenu; kstahht bij wairak lohzeeki no skohlas kuratorijas, tapat ari ihst. stahtrahhta kungs Petersen no domehnu ministerijas pufes. Bij 20 mahzeeki, tai wezumä no 19 lihds 28 gadi, kas to 2 gadu skohlaslaiku bij pabeiguschji. 2 no teem paschi atkappahs no eksamena, no teem ziteem 18 mahzeekteem dabuja 4 to labako leezibu № 1. ar to leezibu: „Sehr gut.“ 6 dabuja № II. „gut“ un 8 to leezibu № III. „ziemlich gut.“ Geksch mahzibahm wispahrigäs sinibäs tika wiseem 18 ta teesiba peespreesta, pee karadeenesta klausibas tapt peeskaititeem pee III. kategorijas. Ka zaur zaurim nau wehl labaks rezultats panahhts, tas nahk pa leelakai dalai zaur to, ka wezakee skohleni, kam wiswairak ruhj praktiska mahziba, bij atnahkuschji ar lohti wahju preekschmahzibu.

14 jaunekteem, kuri pehn, ka tohs ka praktiski derigus eewehl, wareja semkophibas-amata zelus atwehrt.

Schihis deenas gohds tika ari zaur to pawairohts, ka skohlas namä pirmoreis bij nostahdita schihis skohlas dibinataja A. Sokolowicz L. bilde (dshwa leelumä), ir skaista etasfehrwu bilde selta rahmi, mahleta 1855. g. no Walmeera-muischas un Kohlneses leeklunga, barona von Löwenstern, un Kursemes ritereschafstes komitejai dahwinata preeksch Wez-Sachtu semkoph. skohlas no Glejas grafa Theodor v. Medem. S.

Par muhsu mihto Neuland mahzitaju, kas karalauka, lasam tahs sinas, ka winsch Bukaresta atbrauzis 7. April wehl ohtra lahga ar tifu eegulis; bet paldeews Deewam jau 11. April atlaidis to sinu, ka juhtahs dauds spirtaks. Wina laulata draudsene wehlejahs turp dohtees un sinoja to turp, bet Neuland mahzitajs raffijis ar telegrafu, lai labak nenahk, jo winsch pats ar Aprila beigahm zeroht jau us mahjahm dohtees.

Rihgä tureenes trescha armijas-kohra komandeeris, generalis von Dehn, 21. April it peepefchi ar schlaku miris.

Rihgä 24. April leela behrineeka rinda pawadija no zita-deles us Dinaburgas bahnusi kohra-generala von Dehn sahrku. Nelaika mahjokli notureja behru-runu mahzitajs v. Golsi un tad nesa ar regimentes musika pawadischanu lihki us bahnusi; sahrkam papreekschu nesa us 5 kisenem nelaika gohda-sihmes, nopakat nahja peederigi, tad nelaika jahjamais sirgs no weena usara west, un tad karaspehka nodatas; ari pilfhehta dseedataju un zitas beedribas gohdinaja scho augsto karakungu us wina pehdiga zeta. Lihki noweda us Kono-muischu Zgauntjä.

Rihgas Daugawas plohta-tilts ar 21. April ir bruhkim nodohhts.

Itto Rihgas. „Dahlen“ damslaimas kapteinis Giehl 17. April pret enkurneeku stazioni trihs zilwekeem dshiwibu isglahbis: Zehkam Silinam un Mikel Seemetam no Jumprawmuischas un Ernst Brinkmanim no Salaspils.

— **Widsemes** wihze-gubernators, barons von Krüdner, 23. April pehz ilgakas slimoschanas ir miris.

— **Deen.** **Widsemes** semkophibas beedriba sawa sapulze 10. April ir nospreedusi, gahdaht par weenu jaunu lawisku laikrakstu, kas ihpafchi gar semkophibas leetahm ween derigi lai darbojahs, kahda lihds schim truhkfoht.

— **Zlgezema** leelaja alus bruhsi to nakti us 23. April bij leels ugunggrehts, kas padartija skahdi no 40 tuhst. r. wehrtibas.

Rehwelé 14. April pilzzeetumä weens no slepkaweem lausahs ar waru zaur zeetuma trelineem; wakts tam trihs reises usfaukusi, lai atkappjahs, un kad zeetumneeks neklausijis, dewusi uguni un slepkawu noschahwusi.

Behterburga. Leelsirts Nilolais leela rewija stahdija generali Todlebenu armijai preekscha, tad abi kohpa apmekleja Sultanu. Behz tam leelsirts nobrauzja prohjam un 22. April atbrauzja Behterburga; sché tika no Keisara majestetes un leela lauschu pulke sagaidihts. — Preeksch Kreewu armijas mahja pahrweschanas esohht 80 wagonu rindas us deenuwischeem apstelletas. — Preeksch karawihru aplohneschanas muhsu Kungs un Keisars ir apstiprinajis gaischu un tumfchu bronksa medali un sudraba medali. — Pa leeldeenahm tika 2137 junkuri par ofizeereem pagohdinati.

— **Behterburga** weena komisione tureja farunas par to, kad karsch ar Englanti zeltahs, ka tad Kreemijas labibai waretu semes-zelus pilnam atwehrt. Tika nospreests, ar Bruhschu deenwid-dselzgetu direkziju nolihkt, lai schi apnemahs ikdeenas 410 wagonus no Brest-Grasewo zeta fanemt un tahlat skapeht. Grib apgalwoht, ka ikdeenas til dauds wagoni nahks, lai taphez Bruhschi pee laika us tam eeriktejahs. S.

Behterburga. Dakteru truhkumu armija ranga zaur to masinahht, ka studentus, kas jau beidsamös gaddös daktera amatu studeere, par daktereem peenem. — Keisars pawehlejis Turku

karam kalt peemineschanas medalus, kas pee Andreja un Jurga bantes us kruhtim nefamas. Preeksch tahdeem, kas kautos bijuschi, teek kalta medaka no gaischa bronksa, preeksch tahdeem, kas gan karâ, bet ne ugumi bijuschi, no tumsha bronksa; preeksch Schiplas zela-weetas un Bajasidas aistahwetajecm no skaidra sudraba. Schahdas medalas dabuhs wisi generali, wirsneeki un saldati, kas waj pa juhru jeb pa semi karojuschi, turklabt ari Bulgarijas militshi, samwalneeki, karalauka mahzitajt, dakteii, feldscheri, flimneeku kohpeji un kohpejas

R. S—j.

Uf **Behterburgu** ir atbraukuschi mahjâ tee dakteri un flimu kohpeji, ko Behterb.=ewangeliskas draudses bij isfuhlijuschas un kas waitat kâ 9 mehneschus Sistowas lasaretos sawu sweh-tigu darbu strahdaja. Ko dohmajec? Behterburgas ewang. draudses ween preeksch schihs leetas bij pasneeguschas 148 tuhstoschi rublu.

Maskawas swehru dahrsâ tureenes lauwa esohht fastimis. Bet kâ nu tam sahles eedoht? Gelikuschi sahlu-grandimus no-kautâ balodi un to nosweeduschu lauwwam preekschâ un schis balodi aprihdams eerijoht ari sahles.

Pee ta leela truhkuma pee zilweku un lohpu ahrstehm pee armijas **Rasanas** uniwersitete ar ekfameem pasteidsahs un jau ar 1. April atkal labu teefinu ahrstu atklaida gatawus us amatu. —

No ahrstehm.

No **Berlines**. Bismarka dakteris ir us Berlini atpakatatbrauzis un to sinu atnesis, ka par sirsta weseleibu nau ko raisetees, kaut gan tam daschas nedetas buhs wehl sawâ muischâ japaleek, kamehr warehs pilnam pee darba staht.

Teplizes pilsehta walidiba (Behmija) nospreedusi, turenes weseleibas awotôs 80—100 eewainoteem jeb flimeem Kreenu wirsneekem doht bahdeschanohs un ahrstehchanu pa welti. S.

Parisei un wisai Franzijai 1. Mai, kâ leelahs istahdes atwehrschanas-deena, bij ihsti swehtku-deena. Nami bij ar karogem puschloti, wifas skohlas slehgtas, wakara wifas eelas un nami skaitas ugunis. Parises 5500 gastuschu ar sawahm 130 tuhst. istabahm esohht wisi aisuemti.

Italija Wesuw ugunstakns esohht atkal stipri nemeerigs; uguns leesmas zaur zaurumu steepjotees augsti gaisâ. Aptu-weene mana brihscheem semes-trihzeenus.

Rersijas lehninsch (schaks) 16. April no sawa galwas-pilsehta zela dewees us Siropu. Tai paschâ deenâ winsch dabuja wehl bailes pahzjeest; jo brauzohht tam pulks nemeer-neeku, par saldteem isgehrbuschees, aistahjahs zela preekschâ, eewainoja lehnina adjutantu, schahweens sadragaja lehnina rateem ruhti. Drihs no kasarnes peeskrehja glahbeji un fanehma dumpineekus zeeti; 9 tika nonahweti un 13 smaga zee-tumâ likti.

Zuhku farkana flimiba. Kahdâ ahrsemu seml.=raksta weens semkohpis raksta, ka winsch ir jau waitat lahgos ismehginajis un par labu atradis weenu sawadu sahli pret scho kaiti, kur tahs asinis lohpan ir samaitatas, jo pee schihs fehrgas asinis ir atrasti sawadi insuforischu. Winsch nehmis 2-prozentigu karbol-flahbes uskausejumu un to kahdas 4 weetas ar masu spizu sprizi pasprizejis apatsch ahdas un lohpi, kas jau likuschees beigti, ir it drihs bijuschi pilnam wesele.

Gipsa wehrtiba laukos un mehslas.

Gipsa isleetaschana ir gan jau weza un pasihstama leeta, tomehr derehs te wehl kahdus wahrdus par wiau pahrrunaht. Gipsis ir mehslotajs, kas zetahs is mineralcem. Wiau war til par palihga-mehslotaju faukt, jo eeksch wina nau wis kâ staltu mehslas wifas preeksch augu ustura waitadfigahs baribas dalas eekschâ; kâ tad gipsis nau mehslu, kas wiseem augeem deretu. Wina ihstais spehks, kad to taifni laukos kaisa, parahdahs til pee pahstes-augeem, kâ ahbolina, luzernas, wikeem, stneem, pupahm u. z. un ari pee scheem ihpaschi us kazena un lapu taifischanu; us sehllu waitumu un labumu winsch masak strahda. Ta isdewigaka seme preeksch gipsa buhtu muhsu pufes smilschu mahls jeb mahlaina smilts. Ari kakkainâ seme gipsis ir par lohti derigu israhdijees. Wina waitaga arweenu smalki sapulwerotu isleetaht, winsch war buht dedsinahs jeb nededsinahs. Zaur pulwerofchanu pawezina wina weeglaku kuschanu. Zaur dedsinaschanu gipsis pasande tilai sawas uhdens=dalas un prohti 20 procentes, jeb peekto dalu no sawa swara. Kâ tad ar dedsinata gipsa 4 birkaweem nahks tilpat tahlu kâ ar 5 birkawi nededsinata; spehks paleek tas patâ. Tas ihstais likums buhtu 1 lihds 2 birkawi us defetinu; no leelaka waituma labums nau peeredsehts. Par ihsto laiku preeksch iskaisichanas tura pawafaru, kad lauks sahl satohht; ziti kaisa wehl agrak, tiklihds ka sneegs no-eet; ziti to tuhda ar ahbolina sehllu ee-eze; ziti pa pusei rudeni, pa pusei pawafara; schi kaisichana rudeni un pawafara jatura gan par ihsti derigu, jo gipsis spehj kâ ar semi un zaur lapinahm ar gaisa amoniaku safaisitees.

Gipsa darbs ir, wispahf fakohht, tas, ka winsch to amoniaku no gaisa, no mehfleem un no semes pa dalai augos, pa dalai seme peeseen, lai tas ne-iskliht; winsch tahs soffor-flahbahs sahles zaur to sehwehlfahbo amoniaku weeglaki uskaufe, tapat uskaufe to seme esofchu Kali. To waretu fazijht no tahs mehslaschanas, kur gipsi teescham lauka un us augeem kaisa.

Bet leelaku labumu gipsis atnes, kad to staltos un us mehslu kaudschm kaisa; tur winsch stipri spehzina staltu mehslus un kâ winsch tad der katrai semei, katraam augam. Geksch gipsa atrohдах sehwehlfahbe, kakkis un uhdens. Geksch 100 mahzginahm gipsa ir lihds 46 mahrz. sehwehlfahbes. Schai sehwehlfahbei ir tas spehks, peeseet un pasargahht no isklichanas to eeksch mehfleem atrohdamu un preeksch mehslu spehka waitadfigo, lohti weeglo amoniaku; gipsis pasarga ari, ka mehslu pawifam nesatruhd un nesande sawu spehku. Kad klichdgais amoniaks saweenojahs ar sehwehlfahbi, tad rohдах sehwehlfahbais amoniaks un tas waitis nau klichdigs. To war weegli isprohweht. Kad staltos sirgu waj aitu mehslus, kas stipri ohsch un azis zehrt deht ta amoniaka, kas tur eekschâ, kad tohs aplaissa ar gipsa uhdeni, jeb ar uhdeni, kur sehwehlfahbe peeleeta, tad ta asa smaka un azis-zirschana tuhda mitejahs; klichdgais amoniaks ir tizis noseets. Zaur to tad mehslas tohp weena no wina spehzigakajahm dalahm drohschi usglabata. No gipsoteem staltu mehfleem peeredf labumu ne til ween pee pirma plahwuma, bet ari wehl pee turpmakeem. Gipsam waitaga dauds uhdens, lai winsch iskliht. (450 mahrz. uhdens us 1 mahrz. gipsa, lai pilnam iskliht). Tapehz tad ari us to jaluhko, kur gipsi kaisa, ka tur mehfleem ir tas waitadfigais miklums. Altu kuhtes un us pasausu sirgu mehslu gubahm buhs derigi, kad mehslus ar uhdeni waj wirzu aplapinahs.

Rai kühdigohs mehflu spehkus waretu satureht, rehina us 1 leellohpa mehfleem par gadu 10 lihds 15 pohdu. To isdohschanu pilnam atmakkahs tee augli. Kad gipfi stakhs kaisa, tad to war il deenas dariht; us mehflu kaudschem arweenu tik tad, kad patlaban ir no stalla isschuhreti. Landw. D.

Kà kahds fainneeks no Schihda peekrahpts.

D. mahz. pagastà S. fainneeka brahliis tapa karà sauktis; winsch aiseedams J. pilsehtà kahdam Schihdam, kas tani apgabala labi passhtams, sawas atlikuschas drehbes atstahja glabachana, kamehr wina brahliis nahktu tahs panemt. Bet Schihdam ir wehl ziti brahli, kas turpat J. pilsehtà un ziti Rownas gubernà dshwo. Weens no scheem Schihdineem dohdahs pee mineta S. fainneeka linus andeleht, un par labi augstu zenu ari weenu birkawu nolihgt, ko lai fainneeks lihds pilsehtam nowedoht, kur tad to peenahktamu naidu dabuschocht. Sainneekam wajadseja jau tà pehz brahla leetahm braukt, un par labu zenu, ko noderejis, preezadamees, ari to apsohla. Bet pilsehtà atbraufuscham gohdigee Schihdini rahda stary brahla leetahm misina patronus un teiz, ka tee esocht no frohna sagti; un ja schi leeta nahkschoht gaismà, tad karà sauktis brahliis pehz kara-teefas spreeduma tapschoht lihds ar seewu un behrneem noschauts; flehpt to ari schee nedrihstocht. No bailehm pahremts S. fainneeks sohla weenam no mineta Schihdabrahleem wisu linu naidu, lai tik khusu zeeftu un gahdatu, ka ta kara-leetu sahdsiba nenahktu gaismà; bet schis nau ar to meerà un pagehr pahri simtu rubl. Sainneeks teiz, ka schim tik dauds naudas nemas ue-esocht, bet labdaritaja wezakais brahliis sohla naidu paleeneht. — Ubi ar fainneeku eet pee pilsehta teefas, Schihds noleek naidu us teefas galdu, fainneeks to panem un raksta wekseli us 240 rubl. — Schihda namà nonahzis fainneeks to naidu atdohd labajam Schihda brahlim un dabu nu tahs misina truhbinas, kuras wajagohht mahjäs pahrnahkuscham upè eemest, tad nebuschoht nekahdas behdas. — Sainneeks preezigs brauz mahjäs, ka brahli ar wina seewu un behrneem us gudru wihsu no nahwes isglahbis. — Bet mahjäs wihram azis teek atdaritas; eeskatahs ar ziteem, ka misina truhbinas nau nekahda sagta kara manta, bet wezas isschantas rewolwera patronas, ko blehschi paschi stary brahla leetahm eebahsusch. Sawas behdas nabadstusch dohdahs atpakal us J. pilsehtu un eet pee teefas schehlotees par peekrahpschanu; teefa fauz Schihdus pee atbildeschanas, bet naudas nehmejs wairs nebij J. pilsehtà atrohdam, un naudas aisdewejs leedsahs sawu brahli mas passht, un ari no kahdas iskrahpschanas ko sinah. — Teefa redsedama, ka bes skaidrakahm peerahdischanahm nekas ne-isnahks, teiz peekrahptam, ka neko newar dariht, pirms krahpneeks nau kerts un preekschà wests. — Sainneeks sinah dabujis, ka krahpneeks dshwojocht Reischds pee D. meestina kahdà frohgà, brauz turp, un ari atrohn. Nu fainneeks sahl ar Schihdu kauletees deht iskrahptahs naudas; Schihds it laipnigi luhds fainneeku sawa wislabakaja kambari, laikam gribedams fainneeku pazeenacht. Bet fainneekam schoreis bij tik dauds gudribas, ar Schihdu wairs ne-eelastees. Schihds redsedams ka fainneeku, newar peelabinaht, eedohma to stahstu no wezas deribas, ka Jahseps saweem brahteem dariht, pirms dewahs passhtees. — Nu schis, ne judraba bikeri,

bet sawu misina besmeni panehmis iseet stedelè un to eebahsch fainneekam nemanohht kamanàs. — Behzak us fainneeka naudas prastichanahm neklauhahs un teiz, ka wihru nepasshtocht un ari nesinoht nekahdas naudas. — S. fainneeks redsedams, ka neko blehscham newarehs dariht, dohdahs atpakal us sawu mihfu Kurfemiti. — Bet gabaliu braufuscham zaps! diwi no pakatas wina aptur; fainneeks atgreefees passht sawu labo Schihdu un lihds ar wina weenu wezu atlaistu meschafargu mundeerà, kas teizahs par teefas lungu, un griboht muhsu Kurfemneeku iskratit, jo esmoht Schihdu apadsis. Sainneeks no launa nesinadams leekahs sewi ar tahdu pat drohshibu iskratit kà Jahsepa brahli, bet kad pahrmeklejoht Schihds sawu besmeni no kamanahm iswilka, tad nabagam labal neklauhahs kà Jahsepa brahteem — wina nem zeeti un wed trihs juhdes atpakal us R. meestinu, kur Reischu teefas, schdina to tur stary sagteem zeetumà, kur nabadstusch fehsh 4 deenas, kamehr no D. teefas un zeen. D. mahz. nahk leezibas, kas par sanemto galwo. Un par laimi ari kahds gohdigs Reischu pag. wezakais leezibu dohd, ka esmoht redsejis, ka Schihds pats to besmeni fainneeka kamanàs eebahsis. — Tà nu muhsu fainneeks walà tizis, tagad mahjäs pee seewas un behrneem pahrdohma sawu skahdi, kahdà zaur weegltizibu kritis un gaida us teefas spreedumu par sawu wiltineeku. — — — A. D...I...

Spehle us dshwibn un nahwi.

Schini Kreewu-Turku karà, kur Kreewijas karapulki zaur augsto Balkana kalnu pahreeschanu un zaur gohda pilnu uswahreeschanu ir parahdijusch, ka zeenigi staiga sawu preekschahjeju pehdàs, kas Reisara Bahwila I. laikà no Suworowa, schi ne-aismirstama Kreewijas warona, waditi 1799. g. pahr augstajeem Alpu kalneem pahrgahja, ar drohshibu, kam peemehra truhst un kas ar ne-idschschameem burteem Kreewu kara-wehsture eerakstita, — schini Kreewu-Turku karà, kà sinams, ari dauds sawwalneeki lihds kahwahs. Tahdu sawwalneeku bij Bulgarija labs pulks salafjees, kam par wadoni bij Kreewu grafs Mirawjews. Schim bij ta nelaimè, schini karà Turku rohlàs kriist, kas to neschehliga Suleimana Pascha preekschà noweda. Schis zeeshi apluhloja wangeneeku no galwas lihds kahjahm, tad prastija: „Kas Tu kahds esi, swescheneek? Teiz man sawu wahrdu un kahdu gohda kahpeenu Tu eenem, lai es waru peeklahjigi ar Tewim apeetees — es esmu Suleimans Pascha.“

Kad Mirawjews bij us schim wina jautaschanahm atbildejis, tad sahka winsch Mirawjewu par Kreewijas karaspehka leelumu, kas pahr Balkanu pahrgahjis, issjautah.

„Ne muhscham to no manim sinah nedabus!“ Mirawjews fashutis issauza. „Tu no manim prasi nodohschanu, un kaunu un negohdu es sew to daridams uskrautu.“ „Zilweks, Tu eedrohshinajees man spihcht!“ Suleimans sweschrodamees blahwa. „Apdohma, ka Tu manà warà stahwi, un ka es Tewi kattu briedi waru samaitah, apdohma to, eekam es scho spehli beidtu un klausi manai gribai, jo zitadi Tew jamirst zaur bendes rohku.“ Ar scheem wahrdeem winsch peeschdahs ar sawu adjutanttu pee schach = spehles. Mirawjews ne-atbildeja neko, bet apnehmahs drihsal nahwi zeest nekà gohdu saudeht. Winsch nestatijahs tagad nahwei

pirmo reis azis, patureja tadehl duhschu un eewehroja, patš leels schach = spehles mihtotajs un pratejs buhdams, katru wilzeenu, ko Suleimans taifija. Schis spehleja pahydrof-schi. Mirawjewš redseja, ka tas patlaban gribeja weenu figuru willt, kas tam par samaitaschanu. Wisu aismirdams winsch peestahjajs flacht un ar weentefigu balši sazija: „Ne tã, Pascha! Tas wilzeens lai paleel, tas ir Tawa paspehle! Medsi!“ Pahrllezinahts Suleimans brihnodamees usskatija runataju, kas nahmi preeksch azim redsedams til auksti un meerigi wareja spehli pahrskatih.

„Pee praweescha bahrsdas!“ tas no krehsla uslehdams issauza. „Tu esi meistars schini spehlẽ. Tas wilzeens, ko Tu eerahdiji, ir mana preteneeka puhles us reisi isputinajis. Teescham, man usnahk luste ar Lewim spehleht, bet ne par welti, ne, us pasaules leelakajam mantahm, brihwibu un dsihwibu us pirmajo, ja Tu mani pahrspehj, us beidsamo, ja Tu paspehle.“

Ubi nosehdahs pee spehles galda, un spehle fahkajs. Gefahloht likajs, ka Suleimans zaur faweem pahydrof-scheem wilzeeneem palits winnetajs, bet weens dsili isdohmahts wilzeens no Mirawjewa pufes, wehl weens — un Mirawjewš bij sawu dsihwibu winnejis. „Pateesi.“ Suleimans issauza, „kas til apdohmigi war spehleht, kamehr greefigs sohbens mata galã wirs galwas karajajs, tam wajag kreetnam, duhschigam saldatam buht, un noseegums buhtu, tahdu karawihru nomaitah.“

Winsch tureja wahrdu un lika Mirawjewu Kreemu lehgeri nowest. G. F.

Rã Bahbelẽ prezejajs.

Wisas tantas prezejajs, bet katrai ir sawadas eeraschas, zitai flittakas, zitai labakas. Pee wezeem Bahbeleescheem bij schahdas prezefchanahs eeraschas: Wisas meitas, kas sawu peeypadfmitu gadu bij atsneeguschas, tika par gadu weenreis, weenã deenã, us prezefchanahs tirgu aisswestas un uhtrupẽ isfohlitas. Wisas nostahdija rindã, tã ka wisškaištaka stahweja preekschgalã un wisnejaufaka pakafgalã. Ar wisškaištako uhtrupi eefahka un bagatee jaunekli par to fadsina augštako zenu. Katram wairafsohlitajam tika wina meitina peefista, un tam wajadseja fohlitu naudu tuhda ismakfahht, ne bruhtes wezakeem waj peederigeem, bet meitu isuhtrufeschanas beedribai. Kad wifas smukajs meitas bij isuhtrupetas un ikweens pahrsohlitajs sawu panehmis, tad atkal nesmukajs tika isuhtrupetas — masafsohlischana, tas ir, no tahs naudas, kas par smukajam bij eenahkusi, tika preeksch katras nesmukajs weena summa nolikta, bet tã, ka preeksch katras nesmukakajs bij leelaka naudas summa. Nu atkal eefahkajs isfohlischana, sinams ar to masaf nejauko, kursch to par masaku summu prezetu. Kad nu tahdã wihšẽ ari nesmukajs bij isfohlitas, tad ar to naudu, kura zaur masaf-fohlischanu bij atlikusi, tika pawairotas to meitinu sumas, kuras par til mas naudas wehl neweens negribeja prezeht. Zaur tahdu uhtrupi katra meitina, ari ta wisnejaufaka, dabuja wihrinu, un tahs smukajs bij nesmuks isprezetajas.

Rasitajs laikam dohmajs, ka tahdas ari pee mums waja-dsetu eewest, lai til dauds wezu meitu nenonihktu; bet man

leekajs, ka pee mums tahdu meitu uhtrupi newaretu notureht; jo —

weenfahht — starp muhsu meitahm ir wairaf nejauku nekã jauku un

ohtrahht — muhsu jaunekli ir nabagi. Kad pee mums gri-betu eewest meitu uhtrupi, tad meitahm wjadsetu dsihwoht fskaidraki, lai tahs buhtu wairaf fskaitas, un tad muhsu puifcheem wajadsetu dsihwoht taupigaki, teem newajadsetu til dauds fšmohreht un trumpeht, lai buhtu nauda, ko par meitahm fohlht.

Trefschahht meitu uhtrupi jau tadehl pee mums newar eewest, ka jau muhsu puifchi stahw rindã us prezefchanahs tirgus; kura meita war wairaf fohlht, ta ahtraki nopehrt few bruh-tganu, ne ikreis wihrinu, bet kurai nau ko fohlht, tai jano-nihkt kã jau wezai meitai. n.

Rã pehrkous zilwekus meerã sawedis.

Mesen dsirdeju kahdu fskrihwera kungu stahstam, ka teefas deenã usnahjis bahrgs pehrkona gais un patlaban bijusch i masã teefas istabinã kahdi 20 zilweki kohpã, kas no meera ne buht nau gribejuschi finaht. Te gaisch sibins wisu istabinu kã ar uguns-blahki pilnu peegahjis un wif fskrihdetajees nobih-juschees un frustus metusch. Bet pehz pirmahm bailehm at-kal fskrihdinu no jauna usnehmusch. Te atkal sibens wisus no jauna isbeedejis un pehrkona ruhzeens ar tahdu warenu trohksni pakaf nahjis, ka wif klusu kã kapã palikuschi. Pehz tam at-kal no jauna fskrihdinusch un atkal wehl gaischaka sibins, no jauna frustofchanahs un wehl bahrgaks pehrkona ruhzeens. Laudis fahkusch atkal sawu fskrihdu tahlak west, bet pehrkons wehl minus atkal pastarpam aplufinajis. Tad fskrihwera kungs teizis: „waj nemanat paschi, ka Deews grih, lai meeru lih-stat?!“ Un laudis, kas stipri nemeerã eekarsusch, fshohs wahr-dus bes kahdas pretirunafchanas par pateefigeem atsinusch un wif meerã isschkihruschees.

Wihš waretu wif labã meerã dsihwoht, ja nepeemirstu, ka Deews ir warenaks kã sibins un bahrgaks kã pehrkons, bet ka Winsch ir ari pati mihlestiba. — e—

Tantas dscefma.

Sidrabina gaisma ausa
Par bahleemi mahkoneem;
Par sileemi debefcheem
Sarkan bruhna faule lehza.

Karã isjahj bahleninusch
Appuschlotu zepuriti,
Appuschlotu zepuriti,
Isrohtatu karodsinu.

Tehws mahmina gauschi raud
Kara-wihru pawadoht:
Wehl jo gauschi lihgawina —
Wainadsinu rohtadama.

Sehri rauda lihgawina.
Naktihm meega negukohht —
Gaida sinas, kara wehstis,
Gaida paschu pahrnahloht.

Bahrnahl fina, atnahf wehstis,
Kara kritis bahleniusch:
Apraud brahli, apraud mahfas,
Apraud winu lihgwina.

Schekulis.

Nahwigs kuwehrs.

Preekfch kahdam nedelahm Stuhlweisenburga kahds jauneklis, gribedams wehstuli aistaisiht, bij kuwehra lipigahs kantis gar mehli wilkdams flapinajis un ar zeeto kanti mehli eebersejis. Tas neeks, kas eefahloht nemas netika eewehrohts, palika ar laiku arweenu bailigaks; jauneklis steidsahs us Bihni, pee kahda profesora palihdsibu luhgt. Ahristis wainu ismekledams fazija, ka tas zehlonis ir kuwehra asa un lipiga kante bijusi. Bet preekfch glahbschanas jau bij par wehlu; jo mehle jau bij wehstis eemetees, zaur ko jauneklum pascha seedoni bij sawa dsihwiba jafande. Zau beesak ir peeredsehts, ka lohti wezs fakaltis gumija kliste-ris pee asinim peetapdams rada kaites.

M—n.

Labibas nu pretfchu tirgus.

Maksaja par:		Zelgawa.
1/3 tshetw. (1 pudru)	rusu	2 rubl. 95 kap.
1/3 " (1 ")	kweefchu	4 " "
1/3 " (1 ")	meefchu	1 " 60 "
1/3 " (1 ")	anju	2 " 70 "
1/3 " (1 ")	firu	3 " 25 "
1/3 " (1 ")	rupju rusu miltu	2 " 40 "
1/3 " (1 ")	bihdeletu	2 " 80 "
1/3 " (1 ")	" kweefchu miltu	5 " 50 "
1/3 " (1 ")	meefchu putramu	3 " 95 "
1/3 " (1 ")	kartofelu	— " 80 "
10 pudu (1 birfawu)	jeena	7 " "
1/2 " (20 mahrz.)	iwecsta	7 " "
1/2 " (20 ")	dfelses	1 " 20 "
1/2 " (20 ")	tabakas	— " 95 "
1/2 " (20 ")	fchlihtu apiau	10 " "
1/2 " (20 ")	krohna limu	2 " 80 "
1/2 " (20 ")	braka limu	1 " 95 "
1 muza	linu sehlu	14 " 50 "
1 muza	silku	17 " "
10 pudu	farfanahs fahls	9 " 50 "
10 " "	baltas rupjas fahls	9 " "
10 " "	swaltas fahls	9 " "

Latw. awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinafchanas.

Zelgawa, ohtra kwartali Nr. 226 A. buhdama gruntsgabala ihpafchneeki, Anna Meurer itdi, eefch assistenzes un kolegiarhts Friedrich Sonne, ir Kurjemes kredit-beedribu luhgusht, lai wineem pret sawa scheid peemineta gruntsgabala eefchlascham no Kurjemes kredit-beedribas krahschanas-lahdes naudn aiflen, kadeht tad Kurjemes kredit-beedribas direktija, atfalkamees us 3. August 1864. g. Wisfangstakti apstiprinato waltspadomes atwehlt, zaur wisu tohs usajzina, kam pee schein peeminetajeem gruntsgabaleem, kuru grib krahschanas-lahdei eefchlahst, wezafas teefbas buhtu, lai wint tahs 4 mehneschu laika, rehknahs no schi fludinajuma beidjanahs isfludinajumas deenas pee Zelgawas pilfsheta magistrates peemeld un leel cerakstihst gruntsgabalu rukhs.

Za wint to neubhs tai peeminetaja laika idari-jusch, tad krahschanas-lahdei paliks preekfchrohts-rette par sawu us teem gruntsgabaleem aifleneeto naudn preekfch tahn prafrichanahm, kas tai laika neubhs peemeldetahs un koroboreetas.

Zelgawa, 10. April 1878.
(Nr. 1101.) Direktoris: **Vudinghausen-Wolff.**
Sekreteris: Henking.

No krohna Bez-Schwahrdes pagasta-teefas teef wisi un katris, kam no nomiruschja Bez-Schwahrdes Bahnu meicha-sarga **Krisch Burmeistera** kahda parahdu-jeb zita prafrichana buhtu, ka ari tee, kas nomirejam ko parahda palikusch, zaur scho usajzinati, **17. Juni f. g.**, kusch par weenigo un isflehg-schanas terminu schini leeta nolikts, ar sawahm prafrichanahm un peedohschanahm pee schihz teefas melbetees un sawas parahdu-prafrichanas peedoht un ja wajadsigs likumigt peerahdiht, ka ari sawu parahdu-summu pee nomireja mantibas eemafacht. Teem, kas angichu mineta deena nemelbesees, tiks muhschiga kustu-zeechana un ar parahdu flehpeicem pehz likumeem noteitta swahpes-maksa uslikta.

Bez-Schwahrdes pagasta-teefas, 6. April 1878.
(Nr. 70.) Preekfchschd.: J. Deutschmann.
(S. W.) Teefas str.: N. Braun.

Labas linu-sehblas

preekfch isfehshanas pahdohd Zelgawa pee masajeem wahrteem (2) **S. Weidemanis.**

Leelas

jaunas silkes

pahrdohd lehti

3

Riccop un beedris,

Zelgawa, leelaja eela, pretim Latweeschu basnijai.

Zlukstes-Zaunjelgawas semkohpibas-beedriba isrihto

istahdi

preekfch semkohpibas un amatneezibas Grijwa (Kursjemé)

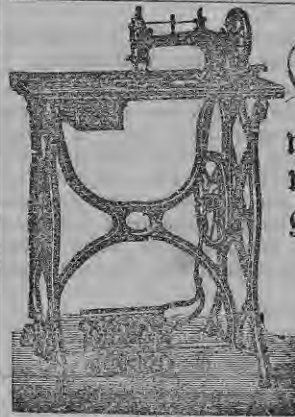
19., 20., 21. un 22. August 1878. g.

Programi un peemeldes-bohgeni war tikt preti nemti:

- 1) pee istahdes-komiteja sekretiera A. Schmaehling, Dinaburgá;
- 2) „ Zlukstes-Zaunjelgawas semkohpibas-beedribas sekretiera C. Welzer, Grijwa;
- 3) Kalkuhnes meeku-fabriki, Kalkuhne;
- 4) pee aprinku-teefnescha von Stromberg, Zluksté;
- 5) Ziegler un beedra kantori, Rihgá.

Teef luhgts, lai wairakti pee tam peedalitohs un pee laika peemeldetohs.

Istahdes-komiteja.

Schujamahs maschines

wisleelaka iswehle ar jaunakahm islaboschannahm, ihpafchi preekfch fkröhdereem derigas, pahrdohd par lehtakahm zenahm

Lühr & Zimmerthal,

Ceksch-Rihgas leelaja smilfchu-eela Nr. 7.

No dšintmuischahs Neretas pagasta-teefas, Zaunjelgawas aprink, teef usajzinati Neretas-Schijas muischah dšihwodama, pee Neretas pagasta peerahfita Merz mehnesi f. g. nomiruschja kalesja **Anton Behler Steinberga** parahdneeki, ka ari parahdu-deweji, **9. Juni f. g.**, kusch par isflehg-schanas terminu ir nolikts, pee schihz teefas melbetees, jo pehz schi termina melbedamees parahdu-deweji ar sawahm prafrichanahm netiks klausit un parahdneeki, kuri schini termina neubhs melbeduschees, tiks pehz likumeem swahpeti.

Do lai leel wehra!

Neretá, 8. April 1878.
(Nr. 141.) Preekfchschd.: M. Kriewitsky, †††
(S. W.) Teef. str.: N. Tren.

Weens seewischkis

wehtahs par behrimu-sanehmeju mahzitees, waj preekfch krohna jeb preekfch pagasta; peereiktrees war Zelgawa, Dohbeles-eela N. 35, pee A. Hoffmann. 1

Zaunas,

taukas silkes

no wisada leeluma pahrdohd par lehtako zemu

S. Hensteris,

Zelgawa, leelaja eela, pee „Melna gaita“

Sohdu (Grosz-Seisauische) pagasta-waldischana dara zaur scho sinamu, ka wina Sohdu pagasta magastnas flehts pahrbuhweschamu un pagasta-nama staku buhwes pabeigschamu 5. Mai sch. g. Sohdu pagastanama majaf pagahretajam pret drohschibas (Saloga) celiščhamu no 500 rbl. j. nodohs.

Duwakas sinas par schim buhwem ir katru deenu, bej ween swebtdeenä ne, schihs pagasta-waldischanas kanzeljä sinast dabunamas.

Sohdu pagasta-nama, 8. April 1878.

(Nr. 80.) Pag. wez.: J. Kaufwstj.
(S. W.) Pag. ktrhw.: Schmölling.

Stohlotaja palihgs

preeksch Salas-muifchas bajnizas-stohlas tohp meflehts; lohne ir 180 rubl. par gadu. Was to weetu grib usnemt, war ar sawahm leezibahm uhdohtees pee Salas-muifchas mahzitaja.

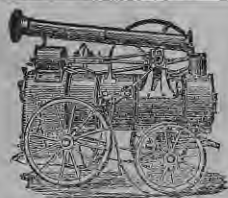
Superfossatu,

13 1/2% kuhstoschäs fossora-fahdes fatura pahrdohd
K. Heilsbergis,
Zelgawä, pee tigus-platscha, blakus apteckim.

F. W. Grahmana, Nihgä.

Nikolai-eelä blakam srehtneeku-dahrsam, krahjums un isstahdischana semfokhpju maschinu un eerohschu wisadu fortu, superfossatu un maschinu-ellu.

P. van Dyk
Nihgä, smitschweel
Claytona
lokomobiles un tukam. maschine s
Pardarda
superfossati

augstgrahdigi un masagrahdigi, ar peefobilita labuma apgalweschamu. ta ka ari kali-mehstli un wisadas lauwatimeesibas maschine s un ribli.

190 rubl. fudr.

unt prohti: weens 100 mbl., trihs 25 rubl., weens 10 rubl. un weens 5 rubl.-gabals, ir zetordbeenä pusbeenä tai zela no Kulturda muifschinas libdi fanengihjer-eelä pasudufschu. Sohdigas aradejs teel luhgts, to naidu pret peenahzigu pateizibas-alku pee Zelgawas polizejas nodoh.

Mupat no jauna dabuja

frischas silkes

un pahrdohd par lehtako zenu
K. Heilsbergis,
Zelgawä, pee tigus-platscha, blakus apteckim.

No zensures atwehlehts. Nihgä, 30. April 1878.

1877. gada

Baireeschu lehger-alus apinus un gaischu Tiroles bruhwera-piki

peedahwa

C. Höpferis,
Zelgawä.

Reprezejees

flehts-wagare

ar labahm parahdischanahm, kas ari wahziski rakstihst proht, war tuhslit weetu dabuht Leel-Mundalē; tamdeht ari Zelgawä, Knöchela nama, blakam rahtujim, war klastakas sinas dabuht.

Weeklibdis

farkans putnu-suns Leel-Birzawas Leijas-Uhtin jaimneekam; kam tas paklibdis buhtu, tas war pee mineta jaimneeka pret isfludinaschanas un baroschanas atmafju to preti neunt.

Leel-Geres pagasta-waldischana dara zaur scho sinamu, ka wina ar angstakas teefas atwehleščhamu 10. Mai f. g. 306 mehr. ausu is Rengu magastinas 11. " " " 700 " rublu is Geres " un 12. " " " 100 " rublu un 500 mehr. ausu is Pampalu magastinas masafas dalas wairakshlichana pahrdohs. Klastakas sinas dabujamas pahrdohschanas-deenas. Birzejeem jalogs ja-eleef.

Leel-Gere, 28. April 1878.
(Nr. 540.) Pag. wez.: J. Rohwe.
Ktrhw.: W. Verch.

Zeenjamai publikai laipnigi sinamu darom, ka is Anglijas dabujahm fugi ar pakshstamo un tiklab Wisfeme ka ari kursemē par labu flaweto

„Langdales superfossatu“

un pahrdohdam wairumä un masumä par lehtako zenu.

Muhju superfossats stahw ta ar ween apatsch Nihgas politechnikas ismuelleschanas-stanzijas, tadeht kates pitzejs war bej kaddas masfas silt isprohweht, waj pateesi tahds faturs, ta no mums teel galwohts, tapat katram, kas teel prohweht, teel no politechnikas ar pasi isprohweschanas-leeziba peefuhrita.

Wrahli Martinfohni,

agnat J. Martinfohni, pee Wisfemneeka, Pehterburgas Uhr-Nihgas taku-eelä № 8.

! Bauftä!

Zaur scho daru wiseem padewigl sinamu, ka es scheit to zitreiseho Kluge apteck no M. Straus t. esnu birzis un uwehmis un metawpischu publiaus, zaur freetnu un laipnu apdeeneschamu to tam apteckim libdi schim dahwato utizibu ari us preeschu uftureht.

Bauftä, April mehn. 1878.

J. Haase.

Wifas fortes

Keegelu, faufas plankas, dehlus un laftas

pahrdohd par wislehtakajem tirgeem **G. J. Jakobsohns,** Zelgawä, upes-eelä, sakajä nama № 4, aij bruhwera Herrmutha.

Drutahst pee J. W. Steffenhagen un dehta.

15 rublu pateizibas-algas

tam, kas waretu doht staidras sinas par 24. Aprila wafarä Naudites krimmeschu jaimneekam Dohbeles tirgu nosagto sirgu, 80 rub. wehtiba, ar wisu eejuhgu. — Sihmes: melns, 8 gabus weza sirgs, prahwu augumir, laba azs neredilga, bet grubli apmanama, ihjas frehpes un pachauras fruhstis; eejuhgts us rihfeem un lohsu, pawezakōs dehluradōs ar kohka ašim.

Sinas sanems, waj min. pateizibas-alku ismakfahs, Naudites pagasta-walde pahr Dohbeles pasta-tanzju.

Nauditē, 25. April 1878.

Pagasta wezakajis: **Vergfeldtu Jahnis.**

Wisi tee, kam kaddas prekrumafschanas buhtu, kad tas schi pagasta Musin-Beloko-mahju jaimneeks Musis Leelohol libdi ar jawu laulatu draudseni Minu, dim. Sahle, jawu brahla-dehlu Musi, Jahna dehlu, Leelohsolu behrna weeta peenem, teel zaur scho usajzinati, triju mehneju laika sawas eerimas pee apatsch minetahs pagasta-teefas peenest un tad to kumigu nogadiht. — bet pehz kluru zeest.

Lipramuifchas pagasta-teefä, 19. April 1878. 3
Teefas wahra: **Strihw. Straupmann.** (S. W.)

Wisi tee, kam pee eeksch Mez-Sautas Schuhschamu mahjahm nomiruschä Jahna Gutmana atstahthas mantibas tahdas parahdu-prafschanas buhtu, ta aridsan tee, kas nomiruschajam to parahda palikusch, teel no Sautas pagasta-teefas zaur scho usajzinati, 19. Mai 1878. gada, kas par to weenigo isflehgichanas-terminu nolitts, pee schihs pagasta-teefas peeteiktees; jo wehlat neweens parahdu-dewejs wairs netiks klausihst, bet parahdu-nehmeji pehz likumeem strahpeti.

Santä, 21. April 1878.
(Nr. 192.) Preekschschetajis: **J. Malzeneck.**
(S. W.) Teef. ktrhw.: **J. Kreuzberg.**

Wisi tee, kam pee nomiruschä Dshwres Salas-mahju jaimneeka Jahna Bavehrina atstahthas mantibas tahdas parahdu-prafschanas buhtu, ta aridsan tee, kas nomiruschajam to parahda palikusch, teel no Sautas pagasta-teefas zaur scho usajzinati, 19. Mai 1878. g., kas par to weenigo isflehgichanas-terminu nolitts, pee schihs pagasta-teefas peeteiktees; jo wehlat neweens parahdu-dewejs wairs netiks klausihst, bet parahdu-nehmeji pehz likumeem strahpeti.

Santä, 21. April 1878.
(Nr. 191.) Preekschschetajis: **J. Malzeneck.**
(S. W.) Teef. ktr.: **J. Kreuzberg.**

Kursfemes bischokhpibas beedriba.

I. **General-fapulzi** es sa-ajzimu us 18. Mai p. 11. pr. pusdeenas, Schirtenhöfera nama sahlē. Deenas kahrtiba.

1) Gada-swehttu-fomitejas preekschikums, 2) G. Mathera preekschikums par gabju-stohlotaju.

Peefihm. Beedri teel luhgit, preekschneeziabas-galda tutuwamä ta nosehtees un tahda wihje no weejeem nojshirtees, kas balsofchanas deht wajadfigs.

II. **Kahrtiga-fapulze** tani pachä beenä un weeta, tuhdal pehz general-fapulzes, kura — ta zerrams — sawus darwis ahtri nobeigs. Kahrtigas-fapulzes programis buhs nahsojcha num. redatzijas dafa. Weejeem bruhwa ee-eeschana abas fapulzes, ka alafsch, kad ihpafsch neteek nofazihst.

G. Mather's, presidents.